

دسترسۍ اشخاص دارای معلولیت به تعلیم و تربیه در سال ۲۰۱۸

فهرست مطالب

ج	سپاسگزاری.....
ج	مشخصات گزارش.....
د	معرفی موسسه افغان‌های متأثر از ماین آلسو.....
۱	مقدمه.....
۲	حقوق تعلیمی اشخاص دارای معلولیت بر مبنای قوانین بین‌المللی و ملی.....
۲	۱. کنوانسیون جهانی حقوق اشخاص دارای معلولیت.....
۳	۲. قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت.....
۳	چالش‌های اشخاص دارای معلولیت در افغانستان.....
۴	تحلیل و تجزیه ارقام اشخاص دارای معلولیت.....
۴	۱. اداره تعلیمات تخنیکی و مسلکی.....
۶	۲. ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف سال ۲۰۱۷.....
۷	چالش‌های گزارش.....
۷	نتیجه‌گیری و پیشنهادات.....
۹	فهرست منابع.....

سپاسگزاری

موسسه افغان های متأثر از ماین (آلسو) از اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی، ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف در قسمت ارایه معلومات از آمار اشخاص دارای معلولیت در قسمت تهیه این گزارش و ائتلاف ملی معارف افغانستان جهت ارایه مشوره های تخنیکي و حمایت مالی این گزارش و هم چنان از گروه کاری آلسو در قسمت جمع آوری معلومات و تهیه این گزارش جهت بلند بردن شمولیت اشخاص دارای معلولیت در عرصه تعلیم و تربیه در کشور هم چنان به منظور برخورداری آنان از حقوق بشری شان به صورت برابر با دیگران در افغانستان، ابراز قدر دانی و تشکری می نماید.

مشخصات گزارش

نام گزارش :	دسترسی اشخاص دارای معلولیت به تعلیم و تربیه در سال ۲۰۱۸
ساحه کاری :	تعلیم و تربیه
تهیه شده :	گروه کاری آلسو
تمویل کننده :	ائتلاف ملی معارف افغانستان
تیراژ :	۱۵۰ کپی
تاریخ چاپ :	دسامبر ۲۰۱۸
نمبر تماس :	۰۷۰۰۲۵۱۵۷۰ / ۰۷۹۲۸۲۲۷۷۹
ایمیل :	info@afghanlandminesurvivors.org
وبسایت :	www.afghanlandminesurvivors.org
فیسوک :	Afghan Landmine Survivors Organization (ALSO)

معرفی موسسه افغان‌های متأثر از ماین آلسو

موسسه افغان‌های متأثر از ماین آلسو در سال ۲۰۰۷ توسط یک گروهی از افراد دارای معلولیت و غیر معلول به حیث یک موسسه غیر دولتی، غیرسیاسی و غیرانتفاعی ایجاد گردید که در نزد وزارت محترم اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان به حیث یک موسسه داخلی ثبت بوده و هدف عمده آلسو حمایت از حقوق و شامل سازی اشخاص دارای معلولیت می باشد موسسه آلسو از سال ۲۰۰۷ تا کنون در بخش‌های مختلف اجتماعی، حمایت‌های روحی و روانی، تعلیم و تربیه، آگاهی و دادخواهی و مشارکت فرهنگی و اقتصادی اشخاص دارای معلولیت به منظور بهبود وضعیت زندگی اجتماعی آنان در کابل، هرات، بلخ، بامیان، ننگرهار و کندهار در همکاری نزدیک با سازمان‌های مدنی و دولت فعالیت داشته و پروژه‌های مختلف را تطبیق نموده که تعداد زیادی از اشخاص دارای معلولیت از این خدمات مستفید گردیده‌اند.

همچنان آلسو متعهد است تا مأموریت خویش را جهت حمایت از حقوق اشخاص دارای معلولیت بر اساس قوانین ملی و بین‌المللی - کنوانسیون حقوق افراد معلول (CRPD)، قانون ملی حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت (NLRBPD) پیش برده تا فرصت‌های بیشتر برای اشخاص دارای معلولیت در راستای برخورداری از حقوق‌شان در افغانستان ایجاد گردد.

به همین قسم آلسو در قسمت تقویت شبکه سازی با سایر سازمان‌های مدنی به شمول عرصه معلولیت در سطوح ملی و بین‌المللی تلاش می نماید تا موضوعات معلولیت در سایر برنامه‌ها شامل باشد؛ چون هیچ برنامه‌ای انکشافی بدون در نظر گرفتن شمولیت حقوق اشخاص دارای معلولیت مکمل نیست. بدین لحاظ آلسو عضویت شبکه‌های چون کمیته دادخواهی از حقوق اشخاص دارای معلولیت و ائتلاف ملی معارف افغانستان و سایر کمیته‌ها را دارد.

مقدمه

معلولیت بخشی از زندگی جامعه انسانی می‌باشد که براساس گزارش سازمان صحتی جهان WHO، بیش از یک میلیارد و یا ۱۵ فیصد جمعیت جهان با انواع معلولیت در دنیا زندگی می‌کنند. ۱۱۰ تا ۱۹۰ میلیون نفر از آنها دارای مشکلات جدی در ساحه اجرای عمل هستند.^۱ مسأله معلولیت تأثیرات جدی بالای مشارکت اشخاص دارای معلولیت داشته که تعداد زیادی آنان از تسهیلات و حقوق بشری شان محروم گردیده اند. بنابراین افغانستان از این گزارش مستثنا نبوده و تعداد زیادی از افراد دارای معلولیت در این کشور زندگی می‌کنند.

سروری ملی معلولیت در افغانستان (NDSA) که توسط موسسه بین المللی هندیکپ در سال ۲۰۰۵ صورت گرفته نشان می‌دهد که ۲,۷٪ جمعیت افغانستان را افراد دارای معلولیت شدید تشکیل می‌دهند که نیازمند مراقبت و حمایت جدی را دارند. ۴۱٪ زنان و ۵۹٪ مردان هستند. بیش از ۱۸ فیصد علت معلولیت در افغانستان جنگ و درگیری است. هم‌چنان این گزارش نشان می‌دهد که ۷۳٪ کودکان دارای معلولیت دسترسی به آموزش ندارند در حالیکه این محرومیت در نزد کودکان غیر معلول ۵۱ فیصد می‌باشد.^۲

1- <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs352/en/> (accessed 20 May 2017)

۲- سروری ملی معلولیت در افغانستان سال ۲۰۰۵

حقوق تعلیمی اشخاص دارای معلولیت بر مبنای قوانین بین‌المللی و ملی

۱. کنوانسیون جهانی حقوق اشخاص دارای معلولیت

کنوانسیون جهانی حقوق اشخاص دارای معلولیت به منظور حمایت و انکشاف حقوق اشخاص دارای معلولیت در سال ۲۰۰۶ م، به حیث یک سند بین‌المللی از طرف سازمان ملل متحد به تصویب رسید و دولت افغانستان این کنوانسیون را در سال ۲۰۱۲ امضا نمود. این کنوانسیون دولت‌های عضو را ملزم می‌نماید تا قوانین و پالیسی‌های داخلی‌شان مبتنی بر این میثاق در بخش‌های امور معیشت، تعلیم و تربیه، اشتغال، تفریح، ورزش، ارتباطات و سیاست اتخاذ نمایند.

در ماده ۲۴ این کنوانسیون چنین صراحت دارد: "دولت‌های عضو حق اشخاص دارای معلولیت را در زمینه تعلیم شناسایی می‌کنند و به منظور تحقق این حق بدون تبعیض و بر اساس فرصت برابر، دولت‌های عضو یک نظام آموزشی فراگیر را در کلیه سطوح زندگی آموزشی.".

به خاطر تحقق این حق دولت‌های عضو اقدامات ذیل را اتخاذ می‌نمایند:

" اشخاص دارای معلولیت از نظام آموزشی عمومی بر اساس معلولیت محروم نشوند و معلولین کودک از آموزش ابتدایی، آزاد، اجباری و آموزش متوسط بر اساس معلولیت محروم نگردند." با در نظرداشت موارد پیشینی شده؛ اما حکومت افغانستان قادر به اقدامات قابل ملاحظه‌ای در قسمت تطبیق این کنوانسیون نبوده و هم‌چنان حکومت کدام پالیسی و پروگرام روشن و منظم در قسمت اشخاص دارای معلولیت ندارد. به طور مثال: در بودجه ملی، کدام بودجه‌ای در بخش معلولیت وجود ندارد و حتا حکومت افغانستان گزارش از تطبیق این میثاق هم به ملل متحد تا هنوز ارایه نکرده است چنانچه از تصویب این میثاق چندین سال می‌گذرد. درست است که یک سلسله اقدامات تاکنون در بخش تعلیم و تربیه صورت گرفته؛ اما در قسمت رفع مشکلات کودکان دارای معلولیت کافی نیست. به طور مثال: ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف با همکاری سازمان‌های مدنی، پالیسی تعلیمات فراگیر و دوستدار طفل را تدوین کرده که در راستای تطبیق آن منابع و حمایت لازم است. موضوع دیگر قابل ذکر این است که اکثر خدمات تعلیمی برای کودکان دارای معلولیت در افغانستان از جانب موسسات عرصه معلولیت در کشور عرضه می‌گردد.

۱- کنوانسیون جهانی حقوق اشخاص دارای معلولیت مصوبه ملل متحد دسامبر ۲۰۰۶ م برابر با ۲۲ قوس ۱۳۸۵ ه.ش

۲. قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت

حمایت از حقوق اشخاص دارای معلولیت در قوانین ملی ارج گذاشته شده است که در ماده قانون ۵۳ قانون اساسی افغانستان موضوع حمایت و احترام حقوق اشخاص دارای معلولیت به شکل صریح ذکر گردیده است. قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت در سال ۱۳۸۹ تصویب و توشیح گردید. و این قانون به تاسی از حکم ماده پنجاه و سوم قانون اساسی افغانستان به منظور حمایت اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، تعلیمی، تربیتی، تفریحی و ورزشی و بازتوانی معلولین (اعم از زن، مرد و طفل) جهت سهم گیری فعال شان در جامعه و تأمین حقوق و امتیازات آنها، وضع گردیده است.^۱

این قانون حکومت را در راستای حمایت و انکشاف حقوق اشخاص دارای معلولیت مکلف می سازد تا آنان بتوانند که به صورت برابر با دیگران بدون تبعیض در افغانستان بهرمنند گردند. به طور مثال در ماده ۱۹ قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت تصریح گردیده که وزارت معارف، تحصیلات عالی، وزارت کارامور اجتماعی، شهدا و معلولین مسوولیت دارد تا زمینه تعلیم و تربیه را برای اشخاص دارای معلولیت فراهم نمایند.

چالش های اشخاص دارای معلولیت در افغانستان

افغانستان بیشتر از سه دهه جنگ و منازعات را تجربه کرده که تعداد زیاد مردم زندگی شان را از دست داده و یا معلول گردیده است. هنوز هم این جنگ جریان دارد که همه روزه در گوشه و کنار کشور مردم کشته، زخمی و یا معلول می گردد. روز به روز ارقام اشخاص دارای معلولیت در افغانستان در حال افزایش بوده و از این رو آنها نیاز به مراقبت جدی صحتی، اقتصادی، اجتماعی و تعلیمی دارند. با درنظرداشت این وضعیت، چالش های اشخاص دارای معلولیت هم رو به افزایش بوده که چالش های عمده ی آنان طور ذیل دسته بندی می گردد:

- ۱- نبود میکانیسم و پروسیجر مشخص برای تطبیق ماده های قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت و کنوانسیون جهانی حقوق اشخاص دارای معلولیت؛
- ۲- نبود آمار و ارقام مشخص از دسترسی و شمولیت اشخاص دارای معلولیت در وزارت های مربوط (وزارت معارف و تحصیلات عالی)؛
- ۳- پایین بودن آگاهی مقامات امور تعلیم و تربیه از حقوق، نیازمندی و چالش های اشخاص دارای معلولیت در عرصه تعلیم و تربیه، کم توجهی والدین، فاصله های زیاد مکاتب، جنگ، مهاجرت فقر و معلولیت شدید؛
- ۴- بلند بودن میزان بیکاری در نزد اشخاص دارای معلولیت در مقایسه با افراد غیر معلول؛

۱- قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت

با توجه به سایر مشکلات ذکر شده، پایین بودن دسترسی اشخاص دارای معلولیت به تعلیم و تربیه هم یکی از مشکلات جدی در برابر این قشر می باشد؛ بنابراین ایجاب می کند که از جانب مسوولان امور تعلیم و تربیه و سازمان های عرصه تعلیم و تربیه برای رفع این چالش تدابیر لازم گرفته شود. با توجه به اهمیت این موضوع موسسه آلسو یک تحقیق کتاب خانه یی را در سال ۲۰۱۷ به منظور دریافت میزان دسترسی اشخاص دارای معلولیت انجام داد و نتایج آن را همراهی مقامات وزارت معارف و سازمان های مدنی شریک گردید تا توجه بیشتر در قسمت تعلیم و تربیه اشخاص دارای معلولیت در افغانستان صورت گیرد.

به تعقیب این موضوع موسسه آلسو با همکاری ائتلاف ملی معارف افغانستان، تصمیم گرفت تا یک ارزیابی مختصر از وضعیت دسترسی کودکان دارای معلولیت به تعلیم و تربیه در سال ۲۰۱۸ در ولایت های کابل، بلخ، هرات و کندهار انجام دهد و یافته های گزارش را همراهی اعضای ائتلاف ملی معارف افغانستان شریک نموده تا اعضای ائتلاف موضوعات حمایت و شمولیت اشخاص دارای معلولیت را در پالیسی و برنامه های شان شامل سازند.

تحلیل و تجزیه ارقام اشخاص دارای معلولیت

۱. اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی

اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی، نقش مهمی را در ارایه تعلیم و تربیه برای اشخاص دارای معلولیت در سطح کشور دارد. که احصاییه سال ۲۰۱۷ این اداره نشان می دهد که به تعداد ۷۲,۹۳۵ نفر در تحت خدمات آموزشی این اداره قرار داشته و از این میان تعداد ۱,۷۸۰ اشخاص دارای معلولیت می باشند. دانش آموزان که از طرف این اداره در سال ۲۰۱۷ به آلسو ارایه گردیده است در جدول شماره ۱ با در نظرات جندر و معلولیت شان قرار ذیل می باشد:

جدول شماره ۱: آمار شاگردان دارای معلولیت و غیر معلول اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی در

سال ۲۰۱۷

شماره	طبقه اناث	طبقه ذکور	مجموع	طبقه اناث دارای معلولیت	طبقه ذکور دارای معلولیت	مجموع شاگردان دارای معلولیت
۱	۱۲,۸۵۱	۶۰,۰۸۴	۷۲,۹۳۵	۵۸۸	۱,۱۹۲	۱,۷۸۰

بدین ترتیب آلسو در سال ۲۰۱۸ آمار دسترسی اشخاص دارای معلولیت را از اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی برای تهیه این گزارش جمع آوری نموده که در جدول ۲ با تفکیک جندر و نوع معلولیت آنان در ذیل قرار دارد:

جدول ۲: ارقام اشخاص دارای معلولیت در اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی به اساس نوع و معلولیت در سال ۲۰۱۸

شماره	ولایت	مکتب	ذکور	اناث	نابینا	ناشنوا	ذهنی	مجموع
۱	کابل	لیسه مسلکی نابینایان	۱۲۵	۶۸	۱۹۳	۰	۰	۱۹۳
۲	کابل	لیسه مسلکی ناشنوایان	۱۵۵	۵۱	۰	۲۰۶	۰	۲۰۶
۳	هرات	لیسه مسلکی نابینایان	۱۱۹	۵۱	۱۷۰	۰	۰	۱۷۰
۴	هرات	لیسه مسلکی ناشنوایان	۱۴۱	۹۷	۰	۲۳۸	۰	۲۳۸
۵	بلخ	لیسه مسلکی تعلیمات خاص	۶۹	۱۹	۶۶	۲۲	۰	۸۸
۶	غزنی	لیسه مسلکی تعلیمات خاص	۶۸	۱۵	۵	۷۸	۰	۸۳
۷	خوست	لیسه مسلکی تعلیمات خاص	۱۰۸	۰	۰	۱۰۸	۰	۱۰۸
۸	ننګرهار	لیسه مسلکی تعلیمات خاص	۱۸۰	۷۰	۰	۲۵۰	۰	۲۵۰
۹	کابل	لیسه مسلکی ناشنوایان ناحیه شانزدهم	۳۰۰	۱۲۰	۰	۴۱۰	۱۰	۴۲۰
۱۰	مجموع		۱۲۶۵	۴۹۱	۴۳۴	۱۳۱۲	۱۰	۱۷۵۶

جدول ۳: ارقام اشخاص دارای معلولیت در مکاتب و انیستیتوت های اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸

شماره	۲۰۱۷		۲۰۱۸		افزایش
	طبقه اناث	طبقه ذکور	طبقه اناث	طبقه ذکور	
۱	۵۸۸	۱۱۹۲	۴۹۱	۱۲۶۵	٪۱۶- / ٪۶+

با نگاه مقایسه ای به دسترسی اشخاص دارای معلولیت که در تحت خدمات اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ قرار دارد نشان می دهد که ۱۶٪ کاهش را در میزان مشارکت زنان دارای معلولیت نشان می دهد در مقابل ۶٪ افزایش را در آمار پسران/ اشخاص دارای معلولیت در سال ۲۰۱۸ دیده می شود. پایین آمدن میزان مشارکت زنان دارای معلولیت به هر دلیلی که باشد تاثیر منفی در قسمت دسترسی اشخاص دارای معلولیت محسوب می گردد. از طرف دیگر افزایش اندکی که در میزان پسران دارای معلولیت در این اداره دیده می شود چندان قابل توجه نیست. باتوجه به آمار اشخاص دارای معلولیت انتظار می رفت که دسترسی آنان به تعلیم و تربیه در کشور بالا می رفت.

۲. ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف سال ۲۰۱۷

ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف مسوولیت ارزیابی خدمات آموزشی فراگیر را برای اشخاص دارای معلولیت و سایر اقشار محروم در کشور دارد. آمار که از سال ۲۰۱۲ - ۲۰۱۶ در نزد این اداره موجود است نشان می دهد که درقسمت ارزیابی خدمات و امکانات آموزشی برای اشخاص دارای معلولیت موسسات غیر دولتی نقش اساسی را دارند. به اساس معلومات این ریاست، ۱۷ ولایت که عبارت اند از هرات، بدخشان، تخار، کندوز، بغلان، سمنگان، بلخ، جوزجان، کابل، پروان، لغمان، ننگرهار، کونر، غزنی، لوگر، وردک و قندهار تحت پوشش خدمات موسسات غیر دولتی قرار دارند. هم چنان موسسه آلسو درقسمت دسترسی اشخاص دارای معلولیت در سال ۲۰۱۷ یک تحقیق کتاب خانه یی را انجام داد که جدول ذیل آمار اشخاص دارای معلولیت بین سال های ۲۰۱۲-۲۰۱۸ در تحت خدمات این اداره نشان می دهد.

جدول ۴: آمار اشخاص دارای معلولیت از ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف سال ۲۰۱۷^۱

شماره	نوع معلولیت	طبقه اناث	طبقه ذکور	مجموع
۱	نابینایان	۳۶۶	۶۸۱	۱۰۴۷
۲	ناشنوایان	۱۳۵	۳۷۴	۵۰۹
۳	ذهنی	۴۳۷	۹۷۷	۱,۴۱۴
۴	فیزیکی	۲۱۱	۵۱۱	۷۲۲
۵	مجموع	۱,۱۴۹	۲,۵۴۳	۳,۶۹۲

جدول ۵: آمار اشخاص دارای معلولیت از ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف سال ۲۰۱۸^۲

شماره	نوع معلولیت	طبقه اناث	طبقه ذکور	مجموع
۱	نابینا	۱۲۱	۲۶۸	۳۸۹
۲	ناشنوا	۶۲۳	۱۰۲۵	۱۶۴۸
۳	ذهنی	۴۸۲	۸۷۷	۱۳۵۹
۴	فیزیکی	۴۹۱	۸۶۷	۱۳۵۸
۵	مجموع	۱۷۱۷	۳۰۳۷	۴۷۵۴

این خدمات از طرف کمیته سویدن برای افغانستان، صرف افغانستان و موسسه پی بی کی در همکاری با ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف ارزیابی می گردد.

۱ گزارش آلسو دسترسی اشخاص دارای معلولیت به تعلیم و تربیه در افغانستان
۲- ارقام ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف سال ۲۰۱۸

جدول ۶: مقایسه شمولیت اشخاص دارای معلولیت در ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸

شماره	۲۰۱۷		۲۰۱۸		افزایش	افزایش
	طبقه اناث	طبقه ذکور	طبقه اناث	طبقه ذکور		
۱	طبقه اناث	طبقه ذکور	طبقه اناث	طبقه ذکور		
۲	۱۱۴۹	۲۵۴۳	۱۷۱۷	۳۰۳۷	%۴۹	%۱۹

با توجه به آمار سال ۲۰۱۸ که از جانب ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف ارایه گردیده است در مقایسه با سال ۲۰۱۷ %۴۹ افزایش در قمست دسترسی دختران دارای معلولیت و %۱۹ افزایش در میزان بالا رفتن پسران دارای معلولیت به تعلیم و تربیه را در سطح کشور نشان می دهد.

چالش های گزارش

نبود ارقام دسته بندی شده شاگردان دارای معلولیت به اساس ولایت های مورد نظر گزارش (کابل، هرات، بلخ و کندهار) که معلومات تهیه شده از جانب ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف به شکل عمومی در سطح کشور می باشد. تنها اداره تعلیمات تخنیک و مسلکی به اساس ولایت دسته بندی نموده بود.

نتیجه گیری و پیشنهادات

با توجه به ارقام سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ اداره تعلیمات تخنیک و مسلکی، نشان می دهد که تعداد دانش آموزان دختر دارای معلولیت در سال ۲۰۱۸ در مقایسه با سال ۲۰۱۷ %۱۶ کاهش یافته است که نشان دهنده تاثیر منفی بالای دسترسی زنان دارای معلولیت است. زنان دارای معلولیت با چالش های دوگانه مواجه هستند: داشتن معلولیت و زن بودن در جامعه افغانستان (NDSA ۲۰۰۵). با این حال انتظار می رفت که دسترسی زنان دارای معلولیت هر سال افزایش یابد. از سوی دیگر تعداد شاگردان پسر دارای معلولیت در سال ۲۰۱۸ در مقایسه با سال ۲۰۱۷ %۶۲ افزایش یافته است که نشانه ی مثبت در روند آموزش اشخاص دارای معلولیت است. با توجه به وضعیت فعلی دسترسی اشخاص دارای معلولیت به تعلیم و تربیه آلسو پیشنهادات ذیل را به وزارت معارف و سازمان های مربوطه دارد:

۱. به طور جدی به وزارت معارف پیشنهاد می گردد که در رابطه به دسترسی اشخاص دارای معلولیت به تعلیم و تربیه اولیت دهد.
۲. شامل سازی حقوق تعلیمی اشخاص دارای معلولیت، در پالیسی و برنامه های تمویل کنندگان و موسسات تطبیق کننده پروگرام های معارف؛
۳. همکاری نزدیک میان سازمان های مدنی و وزارت معارف در مورد مشارکت افراد معلول در

پالیسی و برنامه های آموزشی صورت گیرد.

۴. وزارت معارف و سائرارگان های مرتبط به تعلیم و تربیه، باید در جمع آوری، تجزیه و تحلیل معلومات مرتبط به تعلیم و تربیه کودکان دارای معلولیت و شریک سازی آن با مراجع مسوول همکاری و هماهنگی داشته باشند.
۵. ارتباطات و هماهنگی میان موسسات عرصه معلولیت و سائرسازمان های که در بخش تعلیم و تربیه کار می کنند تقویت گردد.

فهرست منابع:

۱. گزارش سازمان صحتی جهان (۳۵۲/fs/en/WHO) <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs352/en/>
۲. سروی ملی معلولیت در افغانستان ۲۰۰۵
۳. کنوانسیون جهانی حقوق اشخاص دارای معلولیت مصوبه ملل متحد دسامبر، ۲۰۰۶ م برابر با ۲۲ قوس ۱۳۸۵، ماده ۲۴
۴. قانون حقوق و امتیازات اشخاص دارای معلولیت جریده شماره ۱۰۹۹ ۲۸ حوت سال ۱۳۹۱
۵. ارقام اداره تعلیمات تخنیکي و مسلکی سال ذریعه مکتوب رسمی نمبر ۶۱۶، مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۶
۶. گزارش موسسه آلسو دسترسی اشخاص دارای معلولیت به تعلیم و تربیه در افغانستان سال ۲۰۱۷
۷. ارقام ریاست تعلیمات عمومی وزارت معارف سال ۲۰۱۸، ذریعه مکتوب رسمی تاریخ ۱۳۹۷/۸/۲۸

Bibliography:

1. <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs352/en/> (accessed 20 May 2017).
2. National Disability Survey in Afghanistan (NDSA), 2005 by Handicap International http://www.handicap-international.org/uploads/media/understanding_the_challenge_ahead_s_01.pdf
3. National Law on the Rights and benefits of Persons with Disabilities issue No (1099)
4. United Nation Convention on the Rights of Persons with Disabilities (UNCRPD) article 24 page No 16
5. ALSO 2017 report on Access of Persons with Disabilities to Education in Afghanistan page No 41, 42
6. Technical and Vocational Education and Training Authorities (TVE-TA) through official letter NO 616 on 8th October 2018, Kabul.
7. General Education Department of Ministry of Education through official letter on 19th November 2018, Kabul

male students with disabilities increased 6% in 2018 in comparison with 2017 number of the students, which is a positive sign in education of persons with disabilities.

1. Therefore, it is seriously recommended that the Ministry of Education give priorities to access of children with disabilities to education;
2. Education of persons with disabilities should be included into the policies of donors and implementers of education program;
3. A close collaboration should be made between civil society organizations and Ministry of Education on inclusion of persons with disabilities in education policy and program;
4. Ministry of Education and other related education authorities should collaborate in data collection, analysis and sharing on education of children with disabilities;
5. Collaboration between the disabilities focused organizations, those organizations working in education to be strengthened.

The services of education are provided by Swedish Committee for Afghanistan, SERVER for Afghanistan and PBK organizations. This provided data by Department General Education of Ministry of Education.

Table 6: Number of students with disabilities of 2017 and 2018 of General Education Department

No	2017		2018		Increase	Increase
	Female students	Male students	Female Students	Male Students	Female Students	Male students
1	1149	2543	1717	3037	49%	19%

Comparing the number of students of General Education Department of the year 2017 with 2018 number of students, 49% increase is seen in female students and 19% in male students with disabilities getting education in the country.

3. CHALLENGES OF THE REPORT

The challenges of preparing this report is that the figure and data has not been categorized based on the provinces to specify the number of students in Kabul, Balkh, Herat and Kandahar separately in 2018. The information represents the whole country students with disabilities receiving education. However, only the data of TVETA was categorized based on provinces.

4. CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS

Considering the figure of the year 2017 and 2018 of AVETA difference, the number of female students in 2018 decreased 16% in comparison with 2017 female students, which is negative signal on access of women with disabilities to education. Women with disabilities facing double challenges: being with disabilities and being women (NDSA 2005). However, it is expected that access of women with disabilities should have increased each year. On the other hand, the number of

2.2. General Education Department (GED) of Ministry of Education in 2017

Inclusive and Child Friendly Education Department of MoE is responsible to provide education for disadvantage groups including persons with disabilities. The department has data of students with different disabilities from 2012 to 2016. NGOs have main role in providing education facilities for needed people. According to the department these NGOs cover 17 provinces, Herat, Badakhshan, Takhar, Kunduz, Baghlan, Samanghan, Balkh, Jawozjan, Kabul, Parwan, Laghman, Nangarhar, Kukar, Ghazni, Logar, Wardak, and Kandahar of the country.¹ ALSO did a desk research on access of PWDs in 2107 and the following table shows students with disabilities by type from 2012 – 2016.

Table 4: Number of student of General Education Department in 2017

No	Type disability	Female	Male	Total
1	Visual disability	366	681	1047
2	Deaf	135	374	509
3	Mental disability	437	977	1,414
4	Physical	211	511	722
5	Total	1,149	2,543	3,692

Table 5: Number of student of General Education Department in 20182

No	Type disability	Female	Male	Total
1	Visual disability	121	268	389
2	Auditory disability	623	1025	1648
3	Mental disability	482	877	1359
4	Physical disability	491	867	1358
5	Total	1717	3037	4754

1. Inclusive and Child Friendly Education Department of MoE
2. General Education Department of Ministry of Education

3	Herat	Visual and impairment vocational school	119	51	170	0	0	170
4	Herat	Deaf vocational school	141	97	0	238	0	238
5	Balkh	School for special education	69	19	66	22	0	88
6	Ghazni	School for special education	68	15	5	78	0	83
7	Khost	School for special education	108	0	0	108	0	108
8	Nangarhar	School for special education	180	70	0	250	0	250
9	Kabul	Deaf vocational school in 16th district	300	120	0	410	10	420
Total			1265	491	434	1312	10	1756

Table 3: Number of students with disabilities of 2017 and 2018 in institutes and schools of TVETA

No	2017		2018		Decrease	Increase
1	Female students	Male students	Female Students	Male Students	Female Students	Male students
2	588	1192	491	1265	-16%	+6%

The comparison of the data of 2017 and 2018 shows 16% decrease in the number of women with disabilities and 6% increase in the number of male with disabilities in education at the schools and institution of TVETA. The decrease is a negative signal participation of female with disabilities in accessing education on whatever reasons. On the other, the number of male with disabilities in accessing education is not significant; it is expected that the number of students with disabilities should have increased in the country.

2. DATA ANALYSIS

2.1. Technical & Vocational Education and Training Authorities (TVETA)

TVETA has an important role in provision of education for persons with disabilities in the country. The statistics of TVETA shows that total enrolment of students were 72,935 in 1395. Out 72,935 students, 1,780 of them were students with disabilities¹ in 2017. The number of student is broken down in the below Table 1 based on gender and disabilities, which was provided by this department in 2017 to ALSO.

Table 1: Number of students of TVETA with/without disabilities in 2017

No	Female students	Male students	Total students	Female with disabilities	Male with disabilities	Total
1	12,851	60,084	72,935	588	1,192	1,780

ALSO collected the following data in Table 2 from TVETA in 2018 for the preparation of this report. The data is broken down on gender based and type of disabilities.

Table 2: Number of students of TVETA in 2018 with type of disabilities²

No	Provinces	Schools	Male	Female	Visual	Deaf	Mental	Total
1	Kabul	Visual and impairment vocation school	125	68	193	0	0	193
2	Kabul	Deaf vocational school	155	51	0	206	0	206

1. ALSO 2017 report on Access of Persons with Disabilities to Education in Afghanistan
 2. Technical and Vocational Education and Training Authorities (TVETA)

2. No information/ data about the number, access and inclusion of persons with disabilities are available in the related ministries – Ministry of Education and Ministry of Higher Education; an
3. Low awareness and less understanding of the education authorities about the rights, need and challenges of persons with disabilities in education, inattention of parents, distance of school, war, migration, poverty and severe of disability¹;
4. Unemployment rate of persons with disabilities is high in comparison with non-disabled people.

However, the specific problem of children with disabilities is low access to education, which needs immediate action and measure by the education authorities and civil society organizations working in education. Considering this importance, ALSO conducted a desk research in 2017 to find out the level of education of children with disabilities to education and to share the findings with authorities to pay more attention to education of children with disabilities in Afghanistan.

Following that concept and objective, ALSO in collaboration of ANEC, decided to conduct a short assessment on level of education of children with disabilities in 2018 in three provinces (Kabul, Herat, Balkh and Kandahar) possibly. The objective is to share the findings of the report with the members of ANEC to promote disability into their policies and programs.

1. ALSO 2017 report on Access of Persons with Disabilities to Education in Afghanistan

It worth mentioning that disability focused organizations are providing the majority of educational services for persons with disabilities in the country.

1.2. National Laws on the rights of persons with disabilities

The protection of the rights of persons with disabilities is enshrined in national laws. In Article 53 of the Constitution clearly articulated on protecting and respecting the rights of persons with disabilities. The National Law on the Rights of persons with disabilities adopted to protect the economic, social, political, cultural, education, sport and recreational aspect of persons with disabilities in society. These laws oblige the government to promote and protect the rights of persons with disabilities; persons with disabilities should be able to enjoy their right on equal basis in Afghan society without any discrimination and barriers. For example, Article 19 of the National Law on the Rights of Persons with Disabilities says that Ministry of Education and Ministry of Higher Education and Ministry of Labor, Social Affair have the responsibilities to provide education for persons with disabilities.¹

1.3. Challenges of Persons with Disabilities in Afghanistan

Afghanistan has been experiencing wars and conflicts for more than three decades. A large number of people lost their lives and became disabled. The war and conflict are still going on by which people are maimed, killed and injured at any moment in different part of the country. Day by day, the number of people with disabilities is increasing in Afghanistan, who need immediate health, social and economic support and educational supports. The challenge of persons with disabilities are also increasing in society. The main challenges of persons with disabilities could be categorized as following:

1. No mechanism and procedures exist for the implementation of the provisions of the National Disability Rights and CRPD by the government;

1. Law on the Rights and Benefits of Persons with Disabilities

1.1. United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)

To protect and promote the rights of persons with disabilities, the Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD) was adopted by the United Nations in 2006. The Afghan government signed and ratified it in 2012. The ratification of CRPD obliges the government to adapt its national law and policy to meet the requirements of CRPD in livelihood, education, employment, communication and political rights.

The Article 24 of the Convention says, “the State Parties recognize the right of persons with disabilities to education. With a view to realizing this right without discrimination and on the basis of equal opportunity, the States Parties shall ensure an inclusive education system at all levels and lifelong learning.”

In order to realize this right, the State Parties will take the following measures: no exclusion of persons with disabilities from general education system: “persons with disabilities are not excluded from the general education system on the basis of disability, and that children with disabilities are not excluded from free and compulsory primary education, or from secondary education, on the basis of disability”.¹

However, the Afghan government has not been able to take considerable action for the implementation of the Convention. The government does not have a clear and articulated policy and program on disabilities. For example, in the national budget no specific budget line is for disability development. Even Afghanistan has not provided report on UN CRPD as a requirement after ratifying it.

Some basic steps have been taken so far in education sector, which is not sufficient to prevailing problem of children with disabilities who needs to get education. For example, Inclusive Education Policy adopted by Department of General Education in collaboration with civil society organizations, which needs sources and support to implement it.

1. Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)

INTRODUCTION

Disability is part of social life human beings in society. According to WHO report, more than one billion or 15% of world's population are living with some form of disabilities in the world. 110 million to 190 million of them have serious difficulties in functioning¹. Different groups of persons with disabilities are marginalized and deprived from facilities and their human rights. Disability influences different aspects of lives of persons with disabilities, including education.

Afghanistan is not exception from the report of the WHO; many people with disabilities are living in this country. NDSA (2005) shows that 2.7% of Afghan population is persons with severe disabilities who need immediate care and support. 41% are women and 59 of them are men with disabilities. More than 18% of the cause of the disabilities is war and conflicts. NDSA (2005) report indicates that 73% children with disabilities did not have access to education while it was 51% with non-disabled children.²

1. <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs352/en/> (accessed 20 May 2017).

2. National Disability Survey in Afghanistan (NDSA), 2005

About ALSO

ALSO was established in July 2007 as a non-profit, non-religious, non-political and non-governmental organization registered with the Ministry of Economy of Islamic Republic of Afghanistan. ALSO is a local organization founded by persons with and without disabilities. The objective of ALSO is to promote and protect the rights of persons with disabilities based on national and international laws.

ALSO has been able to implement many projects on psychosocial support, education, public awareness, vocational trainings, physical accessibilities and advocacy in Kabul, Herat, Bamyan, Balkh, Nangarhar, Kandahar and other provinces in collaboration with civil society organizations and government to include persons with disabilities into society. A large number of persons with and without disabilities have benefited from the services of ALSO since 2007.

ALSO is committed to continue its mission to promote the rights of persons with disabilities based on the national and international laws – Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD), National Law on the Rights and Benefits of Persons with Disabilities (NLRBPD) to create the opportunity for persons with disabilities to enjoy their basic rights on equal basis in Afghan society.

ALSO is strengthening its strategic networking with other civil society organizations working in disability and other sectors at national and international levels to create synergic approach for inclusion of persons with disabilities in Afghan community. No development will take place without disability inclusion. To achieve this importance, ALSO has been members of committee and alliance, such Advocacy Committee for the Rights of Persons with Disabilities (ACPD) and Afghanistan National Education Coalition (ANEC).

Specifications of the documents

Name of document:	Access of Persons with Disabilities to Education in 2018
Thematic area:	Education
Implemented by:	ALSO Team
Funded by:	Afghanistan National Education Coalition (ANEC)
Number of copies:	150
Publication date:	December 2018
Contact:	Info@afghanlandminesurvivors.org
Phone:	070025 15 70
Website:	www.afghanlandminesurvivors.org
Facebook:	Afghan Landmine Survivors Organization (ALSO)

Acknowledgement

Afghans Landmine Survivors' Organizations (ALSO) would like to thank the Technical & Vocational Education and Training Authorities, Department of General Education of Ministry of Education for providing the necessary data for this report. Also special gratitude given to Afghanistan National Education Coalition (ANEC) for providing technical and financial support for the implementation of this report, and especial thanks to ALSO's program team for collecting and writing this report to promote disability inclusion in education sector in the country to enjoy their human rights on equal basis in Afghan society.

Contents

Acknowledgement	III
Specifications of the documents	IV
About ALSO	V
1. INTRODUCTION	1
1.1. United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)..	2
1.2. National Laws on the rights of persons with disabilities	3
1.3. Challenges of Persons with Disabilities in Afghanistan	3
2. DATA ANALYSIS	5
2.1. Technical & Vocational Education and Training Authorities (TVETA)	5
2.2. General Education Department (GED) of Ministry of Education in 2017	7
3. CHALLENGES OF THE REPORT	8
4. CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS	8
5. Bibliography	10

ACCESS OF PERSONS WITH DISABILITIES TO EDUCATION IN 2018

Brief Report

PREPARED
BY ALSO
KABUL 2018